

BREDASCHÉ

ZONDAG

COURANT.

20 JUNIJ.

FRANKRIJK.

PARIS, den 17den Junij.

Het wets-ontwerp betreffende de departements- en gemeentebesturen hetwelk bij het Wetgevend Ligchaam ingediend is, bepaalt dat binnen vier maanden na de afsluiting dezer wet zal worden aangegeven tot geheele vernieuwing der departements- en der arrondissements- en der gemeenteraden, alsmede tot de benoeming der maires en hunner adjuncten, zullende tot dat bij eene nieuwe wet de inrigting van het departementaal en gemeentebestuur zal geregeld zijn, de verkiezingen plaats hebben overeenkomstig de bestaande wetten, behoudens de daarin bij de tegenwoordige wet gemerkt wordende wijzigingen. Alzoo zullen de leden der departements- en gemeenteraden door regtstreeksche en algemeene volkstemming worden gekozen; de stemming zal gemeentesgewijze plaats hebben; niemand is verkozen die niet de volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen en minstens een vierde van de stemmen der op de kiezerslijsten gebrachte kiezers op zich vereenigd. Verder wordt, in afwijking van de bestaande wetgeving, bepaald, dat de departementsraden met gesloten deuren zullen vergaderen, blijvende hun evenwel onverlet een verslag van het verbaalde in hunne zittingen openbaar te maken, en dat hunne voorzitters en secretarissen niet meer door hen zelven verkozen, maar door het gouvernement benoemd zullen worden. Ook de benoeming der maires en der adjuncten wordt aan de regering opgedragen, die hen ook buiten den gemeenteraad zal kunnen kiezen; zullende een adjunct, die geen lid van den raad is, daarin slechts eene raadgevende stem hebben, tenzij hij bij afwezigheid van den maire voorzitte. De bijzondere bepalingen betreffende het departement van de Seine en de stad Lyon worden door deze wet uitdrukkelijk in stand gehouden.

Het Wetgevend Ligchaam heeft wederom een openbare zitting gehouden, die echter weinig belangrijks opleverde. De Vergadering heeft met algemeene stemmen twee wetsontwerpen aangenomen; het eerste verlangt het monopolie van den tabak ten gunste van den Staat, het andere verlaagt het krediet voor de Kerk Saint-Ouen, te Rouen.

Dinsdag is eindelijk de zaak van de familie Orleans voor den Staatsraad in behandeling gekomen. De uitslag der beraadslaging is nog onbekend. De raad heeft bepaald, dat hij Zaterdag ek. zijne beslissing openbaar zal maken. Men zegt, dat vooral de quaestie of het conflict alleen van toepassing was op de leden der familie van Orleans, of dat het zich ook tot danden zou nitstrekken, vooral aanleiding heeft gegeven tot weifeling in de geheime beraadslaging van den raad. Zoo de quaestie in eerstgenoemden zin beslist was, zouden de derden naar de gewone regtbanken worden verwezen om hunne regten te doen gelden. Zulks is door den commissaris van het gouvernement aangenomen.

Volgens de loopende geruchten zou de Staatsraad met 10 tegen 8 stemmen ten voordeele der regering hebben beslist; bevestigt zich zulks dan zullen de besluiten van 22 Januarij jl. in al hunne gestrengheid ten uitvoer worden gelegd.

Het gerucht blijft hierin ontlep, dat verscheidene der thans aan het oordeel van het Wetgevend Ligchaam onderworpen belastingwetten hevige tegenkanting zullen ontmoeten; tegen twee vooral, die nopens het papier en de overdracht van onroerende goederen, verheffen zich de stemmen. De drukkers en de boekbinders alhier maken gemeene zaak met de fabriekanten van de belasting op het papier en ten wege van welke, wegens de verhooging van het ontworpen regt, eene gedwongen rijzing in den boekhandel te weeg brengen en het aantal koopers verminderen zal, en bij gevolg niet alleen papier-fabrieken maar zelfs drukkerijen en misschien meer dan eene courantdrukkerij met stilstand bedreigt, want de dagbladen zouden voor de tweede maal binnen korten tijd verplicht zijn hunnen abonnementsprijs te verhoogen.

De commissie voor de begroeting heeft afgezien van de vermindering van het effectief des legers met 30,000 man.

Van regeringswege wordt tegengesproken dat de minister van binnenlandsche zaken de subsidien die aan de Polen verleend worden, zou hebben ingetrokken.

Men leest in de Patrie het volgende: „Er is sprake van de intrekking van het decreet van 18 October 1848 betreffende de meerderheid bij Gregory. Volgens dat decreet moet eene voor den beschuldigde ongunstige uitspraak der gezworenen betreffende het hoofdfeit, de verzachtende omstandigheden, en de vragen van verschoonbaarheid en toerekenbaarheid, met eene meerderheid van meer dan zeven stemmen, en de erkenning van het bestaan van verzachtende omstandigheden met de eenvoudige meer-

derheid gegeven worden. Het gouvernement zou willen voorstellen te bevestigen dat eene uitspraak der gezworenen ten nadele van den beschuldigde evenzeer als de erkenning van het bestaan van verzachtende omstandigheden, met eenvoudige meerderheid van stemmen geschiedt; kortom, het zou tot de vóór Februarij 1848 bestaande wetgeving willen terugkeeren.

Het laatste nummer van de officiële wettenverzameling, het *Bulletin des Lois*, behelst een besluit van den Prins-Président, waarbij vergunning gegeven wordt tot het aannemen van een groot aantal legaten aan pastoors, kapellaans, openbare en godsdienstige inrigtingen, gezamenlijk niet minder dan fr. 742,800 beloopende.

Het *Journal des Débats*, dat van den aanvang af in den strijd tusschen de leden der hooge geestelijkheid, betrekkelijk het onderwijs der klassieke grieksche en latijnsche schrijvers op de scholen, — door den bisschop van Orleans als wenschelijk en nuttig aangeprezen, en door den abt Gaume bestreden in een geschrift, getiteld: „de knagende worm der heidendaagsche maatschappij,” — gemengd was, zegt, dat het sedert eenige dagen, na de lezing der uitvoerige artikelen van de *Univers*, — waarin de heer Veuillot partij trekt tegen den bisschop van Orleans en diens instructiën nadrukkelijk bestrijdt — zich-zelf had afgevraagd, of het, zonder zulks te weten, een heiden was geworden? De brief van den Bisschop van Arras is ons gelukkig te hulp gekomen, zegt het blad; hij heeft ons geweten van een drukkenden last bevrijd. Nu Bossuet en Renan, met alle schrijvers der zeventiende eeuw, met heidenache denkbeelden besmet en daarvan overtuigd zijn, zouden wij verkeerd handelen wanneer wij ons niet nederwerpen aan het vonnis van de *Univers*; wij beklagen ons niet meer; verre van daar, achten wij het een eer om onder de heidenen gerangschikt te worden, omdat wij er ons met zoo goed gevolg tegen verdedigen.

Uit Algérie zijn belangrijke tijdingen ontvangen. Van Bone schrijft men van den 6den dezer, dat de Ouled-Dams, een stam in de omstreken van Ghelma, in opstand gekomen zijn en des nachts een arbeiderskamp aangetast hebben; terwijl ieder daar sliep; verscheiden menschen verloren daarbij het leven. Ghelma was ongelukkig van troepen ontbloot; terwijl het door ongeveer duizend Arabieren bedreigd werd. Men heeft zich dus de militie te wapenen, welke drie nachten achtereen de wijkel bewaakte; van Bone en Constantine afgezonden troepen waren den 6den en 7den dezer aangekomen, waarop een strijd was gevolgd; men hoopte de oproerlingen spoedig tot reden te brengen.

De Sardijnische Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft in de zitting van den 9den dezer beraadslaagd over een wets-ontwerp, waarbij de regering gemagtigd wordt, 10,000 lotelingen van de ligting van 1851 onder de wapenen te reepen. Het werd van de uiterste linker zijde hevig bestreden, als aan het zwaar belaste volk een nieuwen noodelozen last opleggende; men beweerde van dien kant dat er geen gevaar van oorlog was, daar de soevereinen allen onderling in de beste verstandhouding waren, zoodat alleen eene algemeene beweging der volken den vrede, dien het gezag der vorsten tot zelfbehoud in stand hield, zoude kunnen storen; doch dat zoodanige beweging bij de allerwege onder de volken heerschende moedeloosheid niet te verwachten was. De kamer heeft zich echter door deze en dergelijke beschouwingen niet laten weerhouden, het ontwerp met 69 tegen 36 stemmen aan te nemen.

Men leest in den *Parisijschen Constitutionnel* het volgende: „Wij ontvangen uit Madrid een belangrijk bericht. De Fransche ingenieurs die befaast zijn met de uitvoering der door eene Fransche maatschappij ondernomen werken tot kanalisatie der rivier Ebro en tot besproeiing der vlakten van Arragonie, hebben een gemakkelijk uitvoerbaar plan van eene gemeenschap te water tusschen de Middellandsche Zee en den Atlantischen Oceaan ontworpen en aan de Spaansche regering ingediend. Er zijn voor twee stelsels onderzoek en opnemingen gedaan. Het eerste bestaat in de kanalisatie van den Ebro van den mond tot Tudela; van daar zou een kanaal, naar het kanaal van Castilie loopen, en verder zou de rivier de Douro gevolgd worden tot aan de zee. Volgens het andere stelsel zoude de Taag tot Aranjuez bevaarbaar gemaakt en verder door een kanaal met den Ebro verbonden worden. In beide gevallen zoude de haven van Al-faques aan de monden van den Ebro, die in verband met de kanalisatie dier rivier wordt aangelegd, met eene haven aan den Oceaan, hetzij Oporto of Lissabon, in verbinding komen. Dit ontwerp is, naar verzekerd wordt, door het Spaansche bestuur in overweging genomen.

Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 70,05; 4½ pCt. 100,43; Nap. renten 103,75; Rom. L. 94½.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den Junij.

Gisteren hield H. M. een Geheimen Raad op het paleis van Buckingham, in welken eene proclamatie betrekkelijk de processie der Roomsche-Katholiken werd vastgesteld, die vervolgens is uitgevaardigd. In deze proclamatie wordt herinnerd hoe bij Parlementsacte van het tiende jaar der regering van George III bepaald is, dat geen R. K. geestelijke, nog eenig lid eene geestelijke orde, de plegtigheden der Kerk anders dan binnen de voor hunne godsdienstoefening bestemde plaatsen en in bijzondere woningen mag uitoefenen, noch zich in zijne ambts- of ordeskleding vertoonen. En daar het nu ter kennis gekomen is dat zoodanige geestelijken, in ambtgewaad, de plegtigheden en ceremonien der genoemde Kerk op openbare wegen en in plaatsen van openlijke samenkomst hebben uitgeoefend, onder begeleiding van banieren of andere aanduidingen hunner waardigheid, tot ergernis van vele onderdanen en met gevaar van verstoring der openbare rust, in enkele gevallen zelfs in de nabijheid van aan de openlijke eeredienst gewijde plaatsen, en met verstoring der aandacht van de aldaar vergaderde personen; worden nu alle belanghebbenden ernstig gewaarschuwd dat, terwijl H. M. vast besloten heeft hare R. K. onderdanen bij het onverstoorde genot van de wettige rechten en godsdienstvrijheid te handhaven, zij evenzeer voornemens is het begaan van de opgesomde onwettige veringtingen voor te komen of te beteugelen, zoodat de overtreders zichzelven de straffen te wijten zouden hebben, tegen de overtreding der wetten en de verstoring van den vrede en de veiligheid des lands bepaald.

Gisteren werd in het Hoogerhuis de wet op de milizie ten tweeden male gelezen. De markies van Lansdowne en de voormalige minister graaf Grey hadden liever eene vermeerdering van het staande leger geziet, maar de hertog van Wellington en anderen gaven aan eene goed georganiseerde milizie de voorkeur.

De langdurige geschillen in het Lagerhuis over het collegie te Maynooth zijn gisteren hiermede geëindigd dat de heer Spooner zijn voorstel, om de werking dier kweekschool door eene commissie uit het Huis te doen onderzoeken, ingetrokken heeft, na uit den afloop der stemming over het al of niet voortzetten der beraadslagingen daarover, de belangstelling van de meederheid der Vergadering in de zaak bespeurd te hebben; waarmede hij zich voor het tegenwoordige te vreden stelde. Vervolgens is de Regering gemachtigd tot het indienen van een ontwerp, om de werking der wet tot betogeling van woelingen en misdrijven in Ierland nog tot 1 December dezes jaars te verlengen.

De jongste tijdingen van de Plata, van het begin der vorige maand, beantwoorden tot nog toe aan de vooruitzichten dergenen die bij den val van Rosas eene gunstige wending van het lot dier landstrecken verwachtten. In Buenos-Ayres heeft de verkiezing van volksvertegenwoordigers tot zamenstelling der wetgevende kamer van dit gewest der Argentijnsche republiek plaats gehad, zonder de geringste rustverstoring, en met eene groote mate van eenstemmigheid waren allerwege tegenstanders van Rosas en diens staatkunde verkozen. Ook de andere gewesten der republiek hadden de handelingen van den generaal Urquiza, die aan het hoofd van de troepen der tegen Rosas vereenigde gewesten den dictator verdreven heeft, goedgekeurd en hem bekleed met onbeperkte magt tot het besturen van de buitenlandsche aangelegenheden van het eedgenootschap. De gouverneurs van de onderscheiden gewesten der Argentijnsche republiek zouden den 25 Mei eene bijeenkomst houden, ten einde gezamenlijk te beslissen, wanneer en waar de afgevaardigden der gewesten tot vernieuwing van den eedgenootschappelijken band zouden bijeenkomen.

In Montevideo stonden de zaken nog niet zoo goed: het nieuwe bewind was in groote geldverlegenheid, en betoonde zich, onder den invloed der onlangs gekozen Kamer van Volksvertegenwoordigers, vijandig tegen Brazilië, hetwelk ter belooning voor zijne hulp in den strijd tegen Rosas en Oribe alleen wederzijds voordeelige schikkingen verlangde. Men meende evenwel dat het bewind, door den nood gedrongen, zich weldra naar het verlangen van Brazilië zoude veegen.

Uit Rio-Janeiro wordt berigt, dat de finantien van Brazilië in zoo gunstigen staat zijn dat de staatsbegroting voor het loopende dienstjaar een bedrag van ruim vijf millioen gulden oplevert.

De tijdingen uit India, over Triest ontvangen, melden, onder dagteekening van Hong-Kong den 28sten April, dat de Chinesche opstandelingen zich van de stad Nigchan meester gemaakt, en die weder verlaten hebben na zich 30,000 taels te hebben doen uitbetalen. Ondanks deze voor den opstand gunstige tijding, schijnt het echter dat hij geene voorrinnen maakt; een gedeelte van het leger van Thienteh heeft zich naar het zuiden begeven, Thienteh zelf is naar Sinjingkien teruggetrokken.

De Friend of China van den 3den Maart zegt, dat er andermaal een hevige brand in Canton heeft gewoed, waardoor, ongeveer een paal (mijl) ten westen van de faktorien, (neder de rivier opwaarts) ruim 200 winkels geheel zijn in den asch gelegd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 18den Junij.

Ben der oppositiebladen verzekert dat de wetgevende kamers zullen worden bijeengeroepen tot eene buitengewone zitting, die tusschen den 10den en den 15den Julij aanstaande zoude worden geopend.

Van de zijde der regering is hierop berigt, dat er nog geen besluit is genomen, en dat het onzeker is, wanneer, en zelfs of de kamers tot eene buitengewone zitting zullen bijeenkomen.

Tusschen is onder het publiek de verwachting vrij algemeen, dat ten gevolge van den afloop der jongstgehouden verkiezingen aan de staatkunde des gouvernements eenige wijziging zal gegeven worden, strekkende om

aan de bezwaren dergenen, welke de handelingen van het tegenwoordige liberale bewind niet goedkeuren, te moeten te komen. Daarmede zoude zelfs, naar sommigen beweren, eenige wijziging in de zamenstelling van het kabinet gepaard gaan.

De Brusselsche Indépendance berigt dat de aanbesteding der werken tot afleiding van de Maas, die reeds voorloopig van wege het Belgische gouvernement is aangekondigd, den 20sten der volgende maand Julij zal plaats hebben.

Uit Aken wordt van den 15den dezer gemeld dat de Fransche generaal de Lamoricière, die den vorigen dag uit België aldaar was aangekomen, om de hem door zijnen geneesheer voorgeschreven baden te gebruiken, onmiddellijk na zijne aankomst van de politie de aanzegging heeft ontvangen om naar België terug te keren. De generaal had Aken den 15den weder verlaten.

De beroemde treurspeelster Rachel is in België aangekomen, en zou gisteren te Gent, vervolgens te Brussel en Luik optreden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Junij.

De verjaardag van H. M. onze geëerbiedigde Koningin is II. Donderdag alhier gevierd met het luiden der klokken, het spelen van het klokkenspel, het uitsteken der vaderlandsche vlag en het heffen des middags ten 12 ure eene groote en luisterrijke parade van de alhier in bezetting liggende troepen (het 5de regiment infanterie en de vesting-artillerie van het 2de regiment) en van de kweekelingen der Koninklijke Militaire Akademie.

Des avonds had er ter gelegenheid van den heugelijken dag, in het buitenlokaal van de Sociëteit Casino, in het Ginneken, een luisterrijk bal plaats. De daartoe bestemde zaal was prachtig versierd met bloemen, guirlandes en decoratiën; zeer groot was dan ook het getal der bezoekers, en algemeen het genoegen der aanwezenden, alsmede hunne tevredenheid over de gemaakte inrigtingen en de beschikkingen van het bestuur.

Gisteren werd alhier de 37ste gedenkdag der overwinning bij Waterloo, door het houden eener groote parade van het garnizoen, gevierd.

Te 's Hage is de verjaardag der Koningin met veel plegtigheid gevierd geworden. Allerwege zag men de nationale vlag wapperen, den geheelen dag liet het klokkenspel zich bij afwisseling hooren. Tegen den middag had er op het Alexanderplein eene groote parade der bezetting plaats. Ten een ure werd in de nabijheid der Maliebaan eene harddraverij gehouden, waaraan 15 paarden deelnamen, doch na den afloop waarvan er een hevig onweder, vergezeld van een sterke regenhut, ontstond, hetwelk kort duurde maar waarvan de vlaggen bijzonder heftig waren, en de toren der Groote Kerk door den bliksem getroffen werd, zonder echter, door de gelukkige werking van den afleider, brand te veroorzaken. Des avonds waren de Plaats, de Kneuterdijk, het Voorhout, de Boschbrug en de Nijverberg van stadswege prachtig verlicht en versierd met pyramiden, piëdestallen, tropheën, guirlandes, bloemen, een muziektempel, enz. Een en ander door gaz verlicht, deed de heerlijkste uitwerking zoo in de nabijheid als in 't verschiep.

Ook in andere plaatsen van ons vaderland is de heugelijke verjaardag met veel deelneming en luister gevierd.

Gisteren morgen zijn heeren officieren van de marine en van het leger en andere genoodigden, ten getale van 200, in het paleis der Huis ten Bosch bij 's Hage bijeengekomen, om aan den Koninklijken wedstrijd met de buks deel te nemen en om naar de uitgeloopte prijzen te dingen. De luitenant-generaal Klerck, chef van het militaire huis des Konings, heeft namens Z. M. de genoodigden ontvangen en hen een dejeuner aangeboden. Gisteren avond zouden de genoodigden zich aan een banket, dat in de zaal der Loge zal worden gehouden, vereenigen.

De afteelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben gisteren verschillende wets-ontwerpen onderzocht en zullen dat onderzoek heden voortzetten.

Van wege den Minister van Binnenlandsche Zaken is bekend gemaakt dat ten gevolge van het niet aannemen door den heer mr. H. J. Smit van zijne benoeming tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in het hoofdkiesdistrict Alkmaar, eene nieuwe stemming moet plaats hebben, en dat die stemming zal geschieden op Dinsdag den 29sten Junij aanstaande.

De 's Gravenhaagsche Nieuwsbode vermeldt, dat de portefeuille van het departement van justitie is aangeboden aan het lid van de Tweede Kamer den heer mr. M. H. Godefrui, raadheer in het provinciaal gerechtshof van Noord-Holland; zoo de heer Godefrui tot de aanneming der portefeuille besloten mocht, zou de minister van finantien zich met het departement voor de Hervormde Kerk bezig houden, welke laatste thans door den minister van justitie wordt waargenomen.

De Minister van binnenlandsche zaken heeft een drietal commissiën benoemd tot het afnemen van een eind-examen van eenige kweekelingen bij de Koninklijke Akademie te Delft opgeleid: 1°. voor de dienst der mijnen in Oost-Indië, 2°. voor de betrekking van civiel ingenieur, en 3°. voor de betrekking van Oost-Indisch ambtenaar, 1ste en 2de klasse.

Naar men verneemt, is bij besluit van den 13den dezer bepaald, dat het instructie-batalloon, thans te Kampen, zal vermeerderd worden met eene compagnie, en dat het kader van de discipline-klasse zal uitgebreid worden met een sergeant en twee korporaals.

Den 14den dezer heeft in het hotel de Ouden, Dordrecht, een diner plaats gehad van de heeren leden van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, hetwelk nog door andere voornamelijk personen werd bijgewoond. Met geestdrift werd de toast, aan den Koning gewijd, gedronken, en door onderscheiden andere belangrijke toasts gevolgd.

Uit Middelburg schrijft men van II. Woensdag:

Zr. M. fregat Doggersbank, onder bevel van den kapitein der Zee A. J. de Smit van den Broecke, is Zondag uit Texel buitengewoon beoogd door het stoomschip Amsterdam, maar werd door opkomende tegenwind afstoen nog verhinderd de reis naar Vlissingen aan te nemen.

Zr. M. stoomschip Gedeh is Maandag avond van den Moerdijk, langs Hellevoetsluis, uit zee te Vlissingen binnengekomen. De walvisseren, 40 in getal, zijn op het wachtschip de Rijn, in de nabijheid, overgegaan, alwaar zij de aankomst van de Doggersbank afwachten, om op dien bodem te worden geëmbaard. Woensdag morgen is Zr. M. korvet Ajax van Vlissingen binnendoor naar Holland vertrokken, door de Gedeh gesleept wordende.

— HH. KK. HH. de Grootvorsten Michael en Nikolaas zijn li. Dingsdag voormiddag, begeleid door Z. M. den Koning, van het Loo naar Soestdijk vertrokken. Woensdag morgen kwamen zij van Soestdijk te Amsterdam aan. Na eenige merkwaardigheden der hoofdstad in oogenschouw te hebben genomen, hebben de aanzienlijke reizigers zich naar Zaandam begeven en het huisje van Czaar Peter bezocht. Vervolgens te Amsterdam teruggekeerd, gebruikten zij het middagmaal op het Paleis en verlieten daarop de stad om de werken der droogmaking van het Haarlemmermeer te bezichtigen. Nog denzelfden avond vertrokken zij met een extra-trein langs den Rijnspoorweg naar Arnhem.

Te Zaandam hebben de Grootvorsten den Voorzitter van het plaatselijk bestuur eene som van f 500 ter hand doen stellen, ten behoeve van de armen dier gemeente.

Z. M. de Koning is Dingsdag avond op het Loo teruggekeerd. HH. KK. HH. de Prinsen van Oranje en Hendrik zijn Woensdag mede aldaar aangekomen.

— Uit Montfoort wordt aan de *Utrechtsche Courant* gemeld, hoe niemand der leden van den Gemeenteraad aldaar, tegen Dingsdag den 15den dezer, tweemaal 24 uren vooraf schriftelijk ter vergadering opgeroepen, verschenen is, terwijl de Burgemeester en Secretaris behoorlijk op hunnen post waren, en dat eene tweede convocatie, om op Woensdag 16 dezer te vergaderen, geen beter resultaat heeft opgeleverd. De berigtgever ziet met verlangen de maatregelen te gemoot, die door hoogere autoriteiten genomen zullen worden, om de nalatigen tot hunnen plicht terug te brengen.

— Laatstleden Dingsdag heeft te Zwolle de achtste bijeenkomst van de broederschap der Notarissen in Nederland plaats gehad. De werkzaamheden, door 61 leden uit onderscheiden provincies bijgestaan, werden afgesloten met een feestelijk diner, en de voor het volgende jaar de stad Groningen als plaats van bijeenkomst bepaald.

— Burgemeester en Wethouders der stad 's Hertogenbosch, hebben ter openbare kennis gebracht, dat het Stedelijk Bestuur daartoe gemagtigd, binnen 's Bosch jaartijds zal doen houden: vijf vrije markten, voor paarden, hoornvee, varkens, landelijke voortbrengselen en gereedschappen, als: De eerste op Woensdag vóór Palmzondag; de tweede op den laatsten dag der maand April; de derde op St. Jan (24 Junij); de vierde op St. Michielsdag (29 September); de vijfde op den laatsten Maandag der maand October. Zoo van Stadswege als door de Maatschappij ter bevordering van handel, landbouw en nijverheid zijn voor de eerststaande markt, den 24sten dezer, aanzienlijke prijzen en premien uitgelooft.

— Uit Delft wordt het volgende geschreven:

« Het is zeer belangrijk en der mededeeling overwaardig, dat den 16den dezer alhier eene verlossing plaats had, waarvan in de verleskunde hoogst zeldzame gevallen voorkomen, of als zoodanig vermeld zijn. Dit geval toch betreft eene vierlinggeboorte. — De huisvrouw van Cornelis Christiaan Spaan, schuitenjager, wonende aan de Wateringsche vest wijk 6, n°. 157 b, beviel namelijk, tamelijk voorspoedig, van drie levende zonen en ééne doode dochter. Het huisgezin verkeert in behoeftige omstandigheden. »

— Naar wij vernemen, zouden zich reeds omstreeks 600 inzenders voor de te Arnhem te houden tentoonstelling van Nederlandsche Nijverheid hebben aangemeld. Die expositie belooft dus zeer luisterrijk voor onze industrie te zullen zijn.

Het daartoe bestemde gebouw voor de nationale tentoonstelling is reeds onder dak en zal binnen weinige dagen geheel gereed zijn.

— Donderdag morgen werd de jaarlijksche algemeene vergadering der Maatschappij van Nederlandsche letterkunde te Leiden, in het gebouw van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, op de Ruine, gehouden. Er waren 65 leden tegenwoordig.

De voorzitter dr. E. F. J. Jansen opende de vergadering met een kort overzigt van de lotgevallen der Maatschappij gedurende het afgelopen jaar, met een wijziging van den verleden wettelijke tot werkzaamheid, tot welken de Maatschappij zich opgewekt zag, na door het wegvallen der 2de klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut de taak die deze te volbrengen had, thans bijna geheel ter verantwoording lag van onze Leidsche Maatschappij.

Tot inlandsche leden werden verkozen; dr. L. G. Beynen, praeceptor aan het stedelijk gymnasium, te 's Gravenhage; mr. P. P. van Bosse, minister van finantien, te 's Gravenhage; G. A. van Limburg Brouwer, th. dr. en predikant der Nederduitsche Hervormde gemeente, te Amsterdam; mr. G. de Clercq, secretaris der Nederlandsche handelsmaatschappij, te Amsterdam; F. A. Ebbinge Wubben, burgemeester te Staphorst; Mr. C. H. Gockinga, lid van den Hoogen Raad der Nederlanden, te 's Gravenhage; mr. J. E. Goudsmid, advocaat te Leiden; G. Haasloop Werner, gepensionneerd kapitein, te Elburg; mr. J. Heemskerk Az., lid der arrondissements-regtbank, te Amsterdam; dr. A. Hirschig, rector des gymnasia's, te Alkmaar; L. J. E. Keuller, notaris, te Venlo; J. F. G. Meijer, te 's Gravenhage; F. Muller, boekhandelaar, te Amsterdam; mr. C. W. Opzoomer, boogleeraar in de wijsbegerte, Utrecht; mr. A. Philips, advocaat, te Amsterdam; dr. E. Piaget, te Rotterdam; mr. J. Th. H. Nedermeijer ridder van Rosenthal, oud-minister, te 's Gravenhage; A. Elink Stork Jr., te 's Gravenhage; J. Tideman, te 's Gravenhage, en Is. Warnsinck, secretaris van de maatschappij tot bevordering der boekkunde, te Amsterdam.

In de buitenlandsche bezittingen van Nederland: mr. A. J. Duymaer van Tolst, gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, te Buitenzorg, op Java; dr. E. C. van der Meer van Kesteren, predikant te Padang, op Sumatra, med. doctor, te Batavia, en jonkh. J. W. van Sijpesteijn, 1ste luitenant-ingenieur, te Paramaribo.

Tot buitenlandsche leden: A. Borgnet, hoogleeraar, te Luik; C. Carton, abt, voorzitter der *Société d'émulation pour l'hist. et les antiquités*, te Brugge; C. von Stramberg, te Coblenz; C. Smirdek, te Bonn; Ph. J. Pet-Agrew, penningmeester en lid van het bestuur van de British archeological association, te Londen; Ch. Roach Smith, lid van het bestuur derzelfde maatschappij, te Londen; John Will. Burgon, Osniel-college, te Oxford; James Yates, Highgate bij Londen; Th. Babington Macaulay, te Londen, en Alex. Vattemare, te Parijs.

De graaf Renard, eigenaar van ijzersmederijen in Pruisen, heeft te Berlijn eenige bladen ijzer ten loon gesteld, welke zoo dun zijn als papier. Met honderd pond ijzer vervaardigt men thans een blad, hetwelk eene oppervlakte van 7040 vierkante voeten beslaat. Een boekbinder te Breslau heeft een album gemaakt, waarvan de bladen van ijzer en bronsamer zijn dan het fijnste linnen. Men heeft door dit middel boeken te kleden drukken voor de tropische gewesten, welke tegen de vernieling door insecten bestand zijn. Zoodra men eene witte drukt zal uitgevonden hebben, zal men daartoe kunnen overgaan.

Onder de voorwerpen van kunstvljt, die op de groote Wereldtentoonstelling te Londen eene waardige plaats zouden bekleed hebben, en om verschillende redenen niet daarheen gezonden zijn, behoort ook een kunststuk, dat wij dezer dagen bij onzen Stadgenoot, den heer C. van Thoor, Medelmaker, mogten bezichtigen, en bestemd is voor de aanstaande Tentoonstelling te Arnhem.

De uitwendige vorm is die eener eenvoudige maar smaakvol bewerkte reiskist van Hollandsch eikenhout, met palisanderhout gefriseerd. Het deksel vooral, waarop in het midden een eikenhouten adresblad is ingelegd, is zeer schoon. Dat adresblad ligt er zoo in, alsof het met vier riemen aan een schijnbaar ijzeren raam, dat langs de binnenzijde der paneelen ligt, vastgegespt is. De lengte der kist is, gesloten zijnde, 0,56, de breedte 0,97 en de hoogte 0,5 el; geopend, is zij met al haar toebehooren lang 1,7, breed 2,45 en hoog 1,45 el. In het bovendecksel vindt men eene portefeuille, met 4 gesloten laadjes aan beide zijden, en daaronder eene groote liniaal-lade.

Een slot op den voorkant openende, trekt men er een bureau tot 1,4 el hoogte uit, voorzien van eene boek-étagère, eene groote en zes kleine laadjes, die te gelijk een loket vormen, alsmede een met groen laken bekleed schrijfblad, breed 0,75 en lang 0,4 el, aan welker beide zijden een handelaar staat.

Aan de voorzijde ontsluit men twee deurtjes, waarin men vindt 13 gesloten loketten, en een stoel om voor den lessenaar te gebruiken.

Aan de achterzijde ontsluit men eene klap, en men neemt daaruit eene zelfstandige openslaande tafel lang 1,24, breed 0,55 en hoog 0,73 el.

De linker- en rechterzijden openen zich, en vormen twee horizontale vleugels, die zich tweemaal ontvouwen tot twee tafelbladen met rayons voor boeken. Aan de linkerzijde is eene lade tot berging voor boeken lang 0,8, breed 0,35 en diep 0,13 el. Aan de rechterzijde opent zich eene geldkas, voorzien van eene zeer merkwaardige kunstige geheime sluiting, die bovendien nog twee sloten heeft, terwijl zich daarin nog een laadje met geheime sluiting bevindt. Het geheim dier sluitingen houdt de maker streng voor zich, en zal die eeniglijk openbaren aan dengene, die het stuk koopen zal. Aan beide zijden van het schrijfblad trekt men eene lade uit, de eene voor pennen, de ander voor inktkoker enz., die zich door nette gewrichten naar het blad toedraagen.

De opening en sluiting van het geheele kunststuk kan in ééne minuut geschieden. Op rolletjes staande en van koperen heugels voorzien, is het met het grootste gemak te verplaatsen. Het is een stuk van geheel nieuwe uitvinding en verdient daarom wel een bijzonderen naam.

Het is eene schrijfcassette, eene volkomen hangplaats voor waarden, een mobiel bureau, zoo men wil eene administratie-ambulance, welke, gesloten, van geringen omvang is, en, geschikt voor verplaatsing en vervoering, vooral zeer dienstig kan zijn voor officieren der genie en ter zee, en die, geheel geopend, een ledig vertrek verandert in een volmaakt gemeubeld kantoor.

De heer Van Thoor heeft hiermede getoond niet alleen wat praktisch vernuft vermag, maar ook hoe veel partij te trekken is van ons eigen inlandsch hout, dat, vreemd genoeg! buiten 's lands meer dan bij ons in achting staat. Hij verdient even zeer aanbeveling als aanmoediging, en ieder oplettend bezoeker der Arnheemsche tentoonstelling zal zijn kunststuk ongetwijfeld bewonderen.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 13 Junij tot en met 19 Junij 1852. 4 mann. 4 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 13 Junij tot en met 19 Junij 1852. 2 mann. 2 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 13 Junij tot en met 19 Junij 1852. 2 mann. 2 vrouwel. geslacht.

Twee levenloos aangegeven kinderen.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 18 Junij.

TARWE op vorige prijzen gehouden en alleen verkocht. 124 & Vries, f 208. ROGGE prijshoudend, met weinig handel; verkocht: 125 & Brabands, f 108; 120 & Donau f 170; 119 & N. Archang. f 172; 114, 115 & Gedroogde f 150, 156.

GERST en HAVER ging niets in om. BOEKWEIT onveranderd: 120 & Vriesche f 180.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren; in Sept. en Oct. eerstk. 56 P. vl; in April eerstk. 58 P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. f 33; Vlieg. f 32; 1 Sept. eerstk. f 32 1/2; 1 Oct. eerstk. f 32 1/2; 1 Nov. eerstk. f 33; 1 Dec. eerstk. f 33 1/2; 1 Mei eerstk. f 34 1/2.

LINOLIE: op 6/w. f 31 1/2; Vlieg. f 30 1/2.

HENNEPOLIE: op 6/w. f 30.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 57 & 61. — LINKKOEKEN, per 104 st., f 8 & 10 1/2.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 18. JUNIJ 1852.

Rot. Nederl. Mude Tarwe	van f 0,80 tot f 0,85
Rot. dito dit Rogge (Oude)	0,80
Rot. dito dit Rogge (Nieuwe)	0,80
Rot. dito dit Boekweit op wigt (70 Ned. Pond)	0,08
Rot. dito dit Boekweit	0,06
Rot. grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0,25
Rot. lichte Tarwe-brood, van zeven onsen vijf loof Nederl.	0,27
Rot. Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	0,28
Rot. Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	0,28
Rot. Nederl. pond Tarwe-meel	0,25
Rot. dito pond grof Tarwe-meel	0,16
Rot. dito pond Boter	0,61
Zand- aardappelen (Bat of Middel)	2,30
Het 1000 Eiken Telhout	2,30
Het 1000 Doof Hout	1,90
De kar Spaanders	2,35
De Struiken	2,35
De 1000 Waaier	2,30

TWEE HONDERD ZEVENTIENDE STAATS-LOTERIJ.

3^e Trekking. N°. 10848, 10826, 3577, ieder f 1000.
4^e Trekking. N°. 602, 13571, ieder f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (18 Junij) was de fondsen-
tering: Ned. 2 1/2 pCt. 83 1/2; 3 pCt. 75 1/2; 4 pCt. 95 1/2; 5 pCt. 100 1/2;
O. Ind. 4 pCt. 94 1/2; 5 pCt. 100 1/2; Handelm. 118; België 2 1/2 pCt. 80 1/2;
Fr. Ong. 3 pCt. 66 1/2; 4 pCt. 72 1/2; Spanje, Onbep. St. 21 1/2; 3 pCt. 48 1/2;
3 pCt. Binnent. 4 pCt. 43 1/2; Coup. Bewijzen 2 1/2; Passive en Ar.
Rijgk. 5 1/2; Portugal te Londen 3 pCt. 46 1/2; 4 pCt. 52 1/2; Id. 4 pCt. 37 1/2;
Rusland 5 pCt. 107 1/2; Id. 1828-29 106 1/2; Certif. van 1831-33
96 1/2; 4 pCt. 102 1/2; 4 pCt. bij Hope 91 1/2; Id. bij Siegfried 91 1/2;
Certif. te Hamburg 3 pCt. 101 1/2; Polen 4 pCt. 83; Polen Aand. met Lsten
189. — Oostenrijk Metaal. 5 pCt. 77 1/2; 78; Nieuwe 2 1/2 pCt. 40 1/2; 41;
Nieuwe 5 pCt. 89 1/2; 90, 89 1/2.

Advertentiën.

* * Getrouwd:

F. M. COLLARD,
2de Luitenant der Artillerie,

en

M. P. D'AUMERIE.

A. VAN ECK,

Bezitmer van de Hypotheken en het
Kantoor te Zierikzee,

en

O. D'AUMERIE.

Breda, 17 Junij 1852.

Kenige Kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

* * Getrouwd:

S. L. J. QUELJSEN

en

J. H. L. A. VERSCHOOR.

Breda, 18 Junij 1852.

* * De persoon van JOHANN GILLET wordt bij deze op-
geroepen om zich te vervoegen ter Secretarie van Breda,
ter overneming van eenen aan zijn adres bij het Gemeente-
Bestuur ontvangen Brief uit Dord. Minden.

TWEEDE OPROEPING VAN SCHULDERSCHERS.

De Edele Achtbare Heer M^r. J. J. LOKE, Regter-Commis-
saris in het Faillissement van CORNELIS PAULUSSE te
Roamsdonk, heeft bepaald, dat de tweede vergadering van Credi-
teuren in dat Faillissement tot verdere verificatie der Schuld-
vorderingen gehouden zal worden op Zaterdag den derden Julij
aanstaande, des namiddags ten 12 ure, in het Paleis van
Justitie alhier.

Alle gemelde Crediteuren, de bekende zoo wel als de
onbekende, de Pand-, Privilegie- en Hypotheek hebbende
daaronder begrepen, worden dus bij deze opgeroepen door

den Curator in gezegd Faillissement,
M^r. J. SPOOR.

Breda, 19 Junij 1852.

Kosteloos ingevolge magtiging der Arr.-
Regterbank alhier van 18 Mei 1852.

Te 'sPrinsenhage wordt TE HUUR

aangeboden:

Een modern HEERENHUIS, met verscheidene BENEDEN-
en BOVENKAMERS, MEIDENKAMER, enz., meest alle
BEHANGEN en GEPLAFONNEERD; voorts ZOLDERS, KEUKEN,
tinnen KELLER, KOETSHUIS, STALLING en REMISE,
benevens een aangenamen TUIN, met exquise VRUCHT-
BOOMEN.

Nadere informatiën onder Letter V, bij de Uitgevers dezer.

MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW, TUINBOUW EN VRIJHEIT

IN HET ARRONDISSEMENT BREDA.

AANBESTEDING.

Het HOOFDBESTUUR van opgenoemde MAATSCHAPPIJ
stelt zich voor om over te gaan tot de onderhandsche AAN-
BESTEDING van een HOUTEN GEBOUW, ten deele met
LINNEN overdekt, bestemd tot het houden der TENTOON-
STELLINGEN.

Van het Bestek met de Teekening en Voorwaarden zal
de de gegadigden inzage kunnen worden genomen ten huize
van de Erven BEEKMANS op de Groote Markt te Breda,
alwaar de gesloten Billetten van Inschrijving uiterlijk tot
Vrijdag den 2. Julij e. k. des middags ten 12 uren, zullen
worden ingewacht, terwijl men zich inmiddels om nadere
inlichtingen kan vervoegen ten huize van den Heer N. KOO-
MANS, in de Brugstraat, aldaar.

Namens het Hoofdbestuur voorn^d,

J. A. VAN DER BURGH.

M^r. E. DE MAN Ez.

M^r. A. N. QUISTERS.

Breda,
18 Junij 1852.

AANBESTEDING.

De CENTRALE DIRECTIE van het Eiland Walcheren, zal
onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenland-
sche Zaken, op Donderdag den 24. Junij 1852, des voormiddags
ten elf uren, in tegenwoordigheid van den Heer Hoofd-Ingenieur
in het elfde District van den Waterstaat, in het Lokaal van
de Directie in de Abdij te Middelburg, publiek

AANBESTEDEN:

Het BOUWEN van eene STEENEN UITWATERINGSSLUIS
met WEDERZIJDSCHE VLEUGELS, alles met inbegrip
der vereischte MATERIALEN, achter den ZEEDIJK
der ZUIDWATERING.

Het Bestek en Teekening zal van af Maandag den 7. Junij 1852
ter lezing liggen te Middelburg aan het Lokaal der Directie
voornoemd, te Vlissingen in het Koffijhuis de Beurs en in het
Hotel de Commerce bij de Erven Peeters, te Goes in het Lo-
gement de Korenbeurs bij Brecker, te Zierikzee in de Logementen
bij de Wed. Swarts en Van Oppen, te Tholen in het Logo-
ment bij A. van der Sluis, te Sint-Andriaspolder in de Logementen
te Nieuwen in het Logement bij de Erven Oostenhuis, te Bres-
kens in het nieuwe Heerenlogement, te Dordrecht in het Lo-
gement Bellevue bij Bodier, te Sliedrecht, Ameide, Giesendam en
Papendrecht in de Regthuizen, te Hardinxveld in de drie Snoeken,
te Werkendam in 's Lands Welvaren, te Gorinchem in de Logo-
menten de Doelen en de Hooiwagen en wijders op franco aanvraag
tegen betaling van f 2.— bij den Opperr-Commies van Wal-
cheren te bekomen zijn.

Op Zaterdag den 19. Junij 1852 zal de noodige aanwijzing
in loco plaats hebben en voorts nadere inlichtingen te be-
komen zijn bij voornoemden Opperr-Commies.

MIDDELBURG, den 19. Mei 1852.

De Centrale Directie voornoemd,
SPRENGER v^r.

Ter ordonnantie van dezelve,
J. J. I. SPRENGER.

* * M^r. L. BEENS, Notaris te Breda, zal, ten verzoeken zijner
Principalen en opzichthens het hierna eerst te vermelden
perceel, als daartoe Rechterlijk bevestigd, op Dinsdag, 22
Junij 1852, 's avonds 6 ure, ten Koffijhuize der Gezusters
PISTORIUS aldaar, publiek VEILEN, en 14 dagen later
finaal VERKOOPEN:

Eene HUIZINGE, PLEIN en ERVE op de Zuidzijde der
Havermarkt te Breda, gemerkt C-359, Kadaster Sectie A
Nummer 1023, groot ééne Roede en 38 Ellen; — aan te vaarden
in gebruik primo Augustus 1853, als tot dien tijd in huur bij
M. STAAL voor f 250.— 's jaars.

En eene HOVENIERS-HUIZINGE, met POORT, STAL,
PLEIN en ERVE op de Noordzijde der Akkerstraat te Breda,
gemerkt A-163 en 165, Kadaster Sectie B Nummers 1286
en 1287, groot ééne Roede en 12 Ellen; — aan te vaarden in
gebruik primo November 1852.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

* * Bij L. SCHIERBEEK, te Leeuwarden, is gedrukt en alom
te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN:

VOLKSGENEESKUNDE

EENVOUDIGE MIDDELEN EN RAADERVINGEN

TEGEN DE

KWALEN EN KRANKHEDEN DER MENSCHEN.

NAAR DEN TWEEDE DRUK UIT HET HOOGDUITSCH VAN

Dr. J. F. OSIANDER,

Hoogleraar in de Geneeskunde te Göttingen,

Op nieuw nagezien, meer bijzonder ingerigt naar de behoeften
van ons Vaderland, en vermeerderd met korte aanwijzingen
der hantelingen van de opgeschrevene Ziekten, enz.

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armee.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige hulpmid-
delen, welke de natuur zelve tegen de menschelijke ziekten
heeft daargesteld; — men vindt hier alzoo eene menigte raad-
gevingen, onder meer anderen:

tegen Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, Verkoudheid, Hoest,
Kruip in de Maag, het Zout, de Huk, Buikloop, Kankeren, Jicht en
le Rheumatisme, Aambeijen, Kruip in de Borst, Longtering, Ont-
steking van den Nis, Gonor, Wormen, Lintworm, Vallende Ziekte,
Kruip, Oestere, Waterzucht, Scheurpijn, Ziekten der Kinderen,
Kruip, Oestere, Onvruchtbaarheid, Ziekten der Zwangere,
Ontsteking der Vrouwelijke Borsten, Vergiftiging, Schindbad, Deed-
middelen tegen Besmettelijke Ziekten, de Aziatische Brank, Cholera
Morbus, Bloedstroom, Moedervlekken, Zeeziekte, enz.

De uitsieningene goetkoope prijs van dit Handboek, dat behalve
de voorrede en inhoud 302 bladzijden drukt, is slechts
gesteld op f 1.25.

Men lese verder de gunstige beoordeeling van het Zondags-
blad van den 7den September l. d.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.